

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 18463
Tarih : 11.05.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/05/2022 16:13
Sayı: E-120.10-1013817

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Engelli bireyler sağlıktan eğitime, istihdamdan sosyo-kültürel faaliyetlere kadar tüm yaşamsal alanlarda sorunlarla karşılaşmaktadır. Karşılaşılan sorunlar sadece engelli bireyi değil, onun çevresini oluşturan ve bakımını üstlenen ailesini ya da diğer bakım verenleri de etkilemektedir. Ülke koşulları göz önünde bulundurularak, engelli bireylerin sorunları, yaşanmışlık çerçevesinde “tıbbi tedavi alanı, sosyaletkileşimsel alan ve farkındalık alanı” olarak üç temel boyutta sınıflandırılarak ele alınabilir. Her bir alanın kendi içerisinde çeşitli sorunları barındırıyor olmasından kaynaklı engellilerin yaşadığı sorunların önlenmesi, tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa’nın 98’inci İktüzüğün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

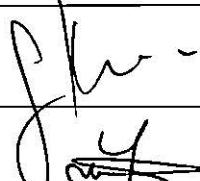
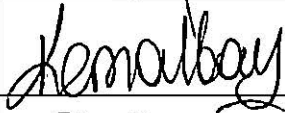
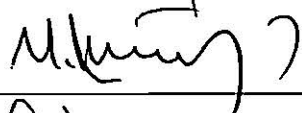
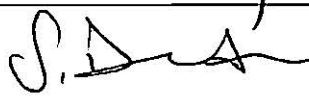
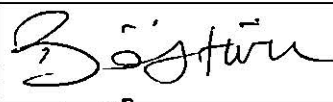
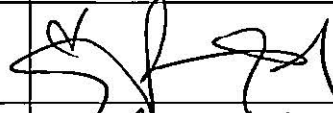
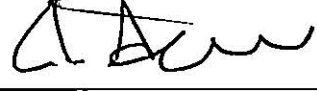
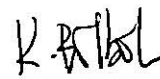
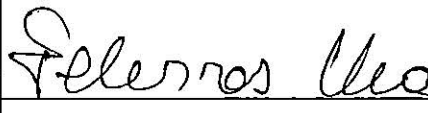
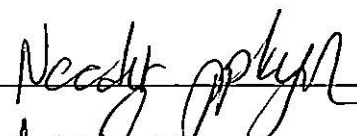
GEREKÇE

Ülkede engelliliğe dair sorun alanlarının sistematik bir şekilde değerlendirildiğinde, “tıbbi tedavi alanı, sosyal-etkileşimsel alan ve farkındalık alanı” olmak üzere temel olarak üç ana sorun alanı tespit edilmiştir. Tıbbi tedavi alanındaki sorunlar arasında engelli bireylerin yeti yitimi türüne ve ihtiyacına uygun gerekli sağlık hizmeti veren tıp hekimlerine ulaşmada sorun yaşanması; ihtiyaç duyulan yerel veya ithal ilaç ve destek ürünlerinin yeterli olmayışı ve ayrıca pahalı olması; engelli sağlık kurulu raporlarının toplumda hala engelliliğe dair “tıbbi modelci bakış açısını” temellendirmeye devam etmesi ve eğitim ve istihdam gibi temel sosyal haklara erişimde belirleyici ve öncelikli oluşunun engellilikte insan hakları bakış açısının uygulamada gelişmesine bariyer oluşturduğu gibi sorunlar yer almaktadır. Yeti yitimlerinin oranları ile engelli bireyleri etiketlemeye değil, sosyal katılımı artırmak için ne yapılması gerektiğine odaklanılmalıdır.

Engelliliğe dair sosyal-etkileşimsel sorunlar arasında eğitimle ilgili sorunların başta geldiği belirlenmiştir. Engelli bireylerin yeterli eğitime sahip olmamaları; özel eğitim hizmetlerinin çok pahalı ve yetersiz olmasının eğitimin aile içinde giderilmesi ihtiyacına neden olması, bu durumun anne ile çocuk arasındaki bağı farklılaştırması; okul döneminde ailelerin birçok bariyerle karşılaşması engelli bireylerin ve ailelerinin eğitimsel alanda karşılaştığı temel sorunlardır. Okul öncesi dönemde haftada en az 20 saat bireysel destek eğitimine (özel eğitim, fiziksel terapi ve öğretici oyun aktiviteleri) ihtiyaç duyan engelli çocukların bu ihtiyaçlarının karşılanması için çalışmalar yapılmalıdır. Özellikle okul öncesi eğitim kurumlarında özel eğitim ihtiyacı çocuklar hakkında farkındalığın oluşturulması ve böylece çocukların okul öncesi dönemde desteklenmesi önemlidir.

Erişilebilirlik engelli bireylerin eğitimden istihdama, sağlıktan sosyal aktivitelere katılmaya kadar her alanı etkileyen temel bir sorundur. Bu sorun yalnızca mekânsal düzenlemelerle değil, aynı zamanda tutumsal değişiklikle aşılabılır. Engellilik hakkında düzenli olarak güncel verilerin sunulduğu istatistiki çalışmalara ihtiyaç vardır. BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşme’nin ele aldığı tüm yaşamsal alanlarda, toplumsal cinsiyet ayrımını içeren ve her engellilik türünü barındıran ve de sosyal bariyerlere de yer veren detaylı ve düzenli istatistiki veriler toplanmalıdır. Böyle engellilik alanında engelli bireylerin ve ailelerinin kendilerini ifade etmelerine izin veren ve bu anlamda onları güçlendiren hem akademik hem de uygulamaya yönelik çalışmalar ve sosyal politikalar üretilebilir ve uygulanabilir.

Ülke koşulları göz önünde bulundurularak, engelli bireylerin sorunları, yaşamışlık çerçevesinde “tıbbi tedavi alanı, sosyaletkileşimsel alan ve farkındalık alanı” olarak üç temel boyutta sınıflandırılarak ele alınabilir. Her bir alanın kendi içerisinde çeşitli sorunları barındırıyor olmasından kaynaklı engellilerin yaşadığı sorunların önlenmesi, tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DIYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DIYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DIYARBAKIR	